

ریکه و تی نیوان ئە مریکا و عێراق

ئەمۇز لە عىراقدا بابەتگەلیکى زۇر
ھەن كە گەتكۈزۈ و مشتومرىيان لەسەر
دەكىرى، بەلام لەھەموويان گىنگەر
رىيکەوتتە ئەمنىيەكەن نىيوان عىراق و
ئەمرىكايە. ئەم بابەتە نەك تەنها عىراق
و ئەمرىكايى سەرقاڭ كىردووه، بەلكو
ولاتانى ناوجەكەن و جىهاننىشى تووشى
دەلپاراوكى و نىنگەرانى كىردووه.
وەك دەلىن چارەنۇرسى ھاوللاتيانى
عىراق و كوردىستان بىھە و
رىيکەوتتامەيىدە بەندە، كەچى جىڭە لە
سياسىيەكان، ھاوللاتيانى ئاسايى بەقەد
سەرى دەرزى لە ناواھەرەكەن
ئاكىدارن نىن، ياخود سەرى لىدەرناكەن.
لايەنە عىراقەيە كانىش مەملەنلىنى و كىشەمى
توندىيان لەسەر ئەو رىيکەوتتە ھەيە،
ھەرييەك بەشىۋەيەك باسى لىيۇ دەكەت.
ھىتىدىكىان بەباش و پاشەرۇزىنى
گەش باسى لىيۇ دەكەن، ھىتىدىكى
دىكەش بەخراپ و چارەنۇرسىيەكى
رەشى دادەنلىن، بەلام ئەوهى جىڭىاي
سەرنجە هېچ كام لە لايەنەكان تائىستا
ناواھەرەكى رىيکەوتتەكەيان وەكۇ خۆزى
بۇ عىراقەكە كان ئاشكرا نەكىردووه.

نوری ئەلمالکی و هەندىك لە سەرانسى دىكەي حزبەكانى عىراق دەخوازان خۇيان لە رىككەوتتەكە بىبىرىن، يان لانى كەم تا تە وابوونى ماواھى سەرۋۇكايەتى جۆرج دەبلىۋ بووش دواى بخەن، چونكە گریمانى هاتتە كاپاچىيە پېشەتەتى دىكە دەكەن.

ھەرچى سەركىدايەتى كوردىستانە بەھېزىكى زۇرەدە پالپىشتى لەو رىككەوتتە دەكەت و پېتىوايە بەشىكى زۇرى بەرژەندىيەكانى گەللى كوردىستانلى لەبەرچاۋ گەرتۇوه، بەلام دكتور مەممۇد عوسمان ئەندامى ئەنجۇومەنى نىشتمانى عىراق كە سالانىكى زۇرە وەك كەسايىتىيەكى سىاسىي كوردىستانى دەركەوتتۇوه، رىككەوتتەكە بە مەترسى دادەنلى و پېتىوايە كېشە ھەلواسراوەكانى نىيوان عىراق و ھەريمى كوردىستان بە بى چارەسەر دەمەنچىتىيە وە، لە حالتى واژۇكىرىدنا ئەمرىكا ھېچ گەرتىتىك بۇ يەكلايى كەرنى وەك كېشە كان بە كەرسەستان نازارەت

ئەم جیاوازی بۆچوونەی نیوان
سیاسیەتمەدارانی کورد، گەلی
کوردستانی دووچاری ھەراس و
نیکەرانی کردووه، بۆیە بەشیک لە
کوردستانیان پیمانوایە کە سەکردايەتى
سیاسى کوردستان تەنها بۆ راکیشانى
سوزى ئەمریکىيەكان لەبەرانبەر كىشەى
کورددا پالپىشى لە رىككەوتتەکە دەكات،
نەك بە لەبەرچاوگرتقى بەرژەوەندىيەكان!
کوردستانيان دەزانىن كە لە
رابىدودوا زۆر جارى دىيە فىل لە کورد
کراوهە كراوهە قوربانى
بەرژەوەندىيەكانى ولاتانى زلهىز،
لەبەرامبەريشدا سەركەرەكانى کورد
ھەميشە تۆمەتكانيان خستۇتە ئەستۆرى
بەرامبەرەكانى و ھېچ كاتىك ئامادە
نەبوبە دان بەھەلۋو كەمۈكۈرپىيەكانى
خۆى بەتىتى، بەلام ئەگەر ئەمجارەشيان
بېيچەوانە شكاپەوە، ئايى سەركەردايەتى
سیاسى کوردستان چۈن وەلام
ئەراتا، كەرتەتەن، كەنەن

V. maura Adonis

کردوتیه و که به هوزانقانانی ناودار
جگه رخوین، ئەحمد حوسەینی، ئارژەن
ئاری و فەقیی تەیران سەرسامە، لە نەوهى
نوپېشدا چىز لە هلبەستەكانى رىتاس ڙيان،
عىرفان ئامىدا و كەڙال ئەحمد وەردەگرى.

هه لېھست بۇ من ژيانييکى رەنگىينە

کردوتھو که به هوزانقانانی ناودار
جگه رخوین، ئەحمد حوسەیني، ئارژەن
ئاري و فەقى تەيران سەرسامە، لە نەوهى
نوپېشدا چىز لە مەلەبەستەكانى رىتاس ڙيان،
عيرفان ئاميدا و كەذال ئەحمد وەردىگرى.

مدد و مدد

خوین ده بیته باران،
 ده نه خشینی به دلوپان
 چاوه‌گانی ناسکی گاسک
 له وشك بوونه‌وهی خوی
 موكدر دئ.
 خوین ده بیته ژههر
 به قهی مه‌دوسا و ددهدا
 ده‌گری سه‌نجی بن زوه‌وی.
 خوین ده بیته ده‌ریا
 له خونه‌گانی گاریدا
 که قهز ده‌گری
 له ده‌قه‌گانی دایک
 له شوه‌گانی بن که‌لان
 که‌چین چهیک ده‌رزی،
 ناسکی سرکه و
 له جیاتی و شهی گوتون
 هئستیه له ناسمانان نامینیت
 دلی که‌پیکی دبله
 له مالینکی و بیزان ته‌خشنان ده‌بن و
 له برددهم مه‌دوسا‌دا
 خوریزی چیان ده‌جهولی
 باران له دواهی خویه‌وهی جن دیلنی
 وشك بوونه‌وهی خوی له شاران
 باز ده‌گات
 ژههر خوی به بازگرانی ولاتی سورکول
 ژههراوی ده‌گات.

A close-up photograph of a woman's face and upper torso. She has dark, curly hair that fills the frame. Her gaze is directed towards the left. She is wearing a dark-colored top and a necklace with large, light-colored, possibly stone or shell, beads. The background is a plain, light-colored wall.

ددهوان، به هوئیه وه کوردی فیربووم.
پ: کام سال؟
وهلام: دهتوانم بلیم سالی ۱۹۹۸
له و دیداردا دیلیبه رهینما جهختی

دیلبهر هیمای شاعیر له دیدار یکدا له گهله
سالحی که قبری دا گوتويه‌تی: 'هله‌ست
بؤمن ژیانیکی رهنگینه'
دوای ٿئو هی دیلبهر هیما یه که مین
دیوانی هله‌ستی خۆی له ٿئیر ناوی مه‌دوسا
دا بلاوکردوه، ناوو ناو با لگنگیکی زورتری
په‌یدا کرد، ئه‌م دیدارهش دواي
بلاو بونه‌وهی دیوانه‌که‌ی له گهله‌یدا ئه‌نجام
در او.

پ: کهی دهستت به نووسین کرد؟
 ولام: مخابن سرهاتا به تورکی دهستم
 به نووسین کرد، هژده سال بیوم که
 دهستم به نووسین کرد، هر که سله
 ولاطدا بڑی، دهیانی که نووسین به زمانی
 کوردی رووبه روی ئاسته نگی دژوار
 دهیتیوه، خویندن به زمانی تورکیه،
 هر رودها یه که مین هزکار ئوه بیو که
 خیزانی نیمه له گره کی قزل ته په دهیان و
 دایکیشم به تورکی دهناخی.

پ: یو دایکت نووت بیو
ولام: نا، دایکم کورد بیو، به لام به
تورکی قسمه لەگەل دا دەکردم. من مەنداش
دوایین بیوم، پیماوایه بۆیە دەھیویست بە
تورکی قسمە لەگەلدا بکات. لە بازارو
خویندیش بە تورکی گەورە بیوم.

پ: که بو یه که مین چار دهست ب
نووسین کرد، هله سته کانت بلاوکرانه؟
و هلام: هله بت، ئو کاته له قوسه ری
روژنامه یک هبوو ناوی پرسپیکتیف بورو،
یه که مین هله ستم له اوی بلاوکرایه و. و هک
لاره زنا (۱۳۸۰ تا ۱۳۸۱)

هیبرمه ناوی (پهچنه هی بوپراک) بیو.
پ: ئەگەر ھەلە تەبم دواي ۱۸ سالى
زمانى كوردى فيز بۇوي؟
وەلام: راستە، لەسەرهە تادا گوتىم كە
داكىم بە تۈركى دەدوا، كەچى لەكىرىدى

فیلمی کوردی گه رۆک لە بەریتانیا

باشداری دهکن بریتین له:
په ینهوه له غوبار له دهرهینانی شه و کهت
ئه مین.
باوکه له دهرهینانی هیشام زهمان.
په نجهره له دهرهینانی خالد حمه لاو.
باران له دهرهینانی هاوری به هجهت.
ڙان له دهرهینانی هانا نامداری.
کچو دووکانهه و شویتیکی تاریک له دهرهینانی
ئالان ئه مین.
وهک ده گوتري ناوهندی داهینانی فيلم، بو
ئاشناکردنی شارستانیتی کوردي به
شارستانیتی نه ته و هکانی تر و له پیتاو
در وستکردنی پلاتفورمیک بټ فيلم سازانی
کورد دامه زراوه.

ئەلمانیا داواي ٨٧ تابلو دەگاتەوه

سه رده‌نمی دووه‌مین شه‌ری جیهان بزر ببوونه، نیستا له موزه‌خانه‌ی سیم فرؤیلی تئورکرانیدان، به ریوه‌به‌رانی موزه‌خانه‌ی تائخنی به و هـ واله خوشحال ببوون، چونکه پیتیانو باهو به‌هوزی شه‌ره وه فه‌وتاون، نیستا دواوی ناشـکرا بابوونیان ئـلمانیا داوای گـکـرـانـهـوـهـی ئـوـ ۸۷ تـابـلـیـهـ دـهـکـاتـ، به لـام

زويير سالھي گورانپيڙ کراسى

عیشق لہبہر دہکات

هۆنزاوهیه کی خویندوتاه وه،
بە وھویه شەوه بە رەھمە کە
رەنگین تر بیووه، چونکە
هۆنزاوه کان بە دەنگىکى نەرم
و ئاوازىيکى دلرفين لە دەرگەي
دلی كويىگان دەدەن و جىگەي
خۇيان دەكەنەوە.

زۇربەي ئەوانەي گوپىيان
لەو سىئى دى يە گرتۇووه،
پېشانوايىه كە هونەرىكى نۇئى
دەكار كراوه، هونەرمەند زۇر
زىرەكانە هۆنزاوه کانى
ھەلبىزار دووه، ئەمەش
وابىركدووه كە زىيات جەماوەر
بە لای خىرييە و رابىكىشى
جىيگەي ئاماژىيە كە سى
خانم بىناوه کانى، خەلات، لەپلا
و بىزىقان لە ھەندىك گۈرائىدا
وەك كۆرس ھاۋاکارى لەگەل
داد ھەن، ھارمۇنى دەنگ
تەواو دەكەن.

سترانىيىزى دەنگخۇش زوبىر سالاح دوايىن بە رەھمە
خۇرى بەناوى كراسى عىشاق بلاوكىدەوە.
ئەم بە رەھمەي ھونەرمەند لە ۱۰ تراكت پېكھاتۇووه،
تىكىستى ھەندىك لە گۈرائىيە كانى لە هۆنزاوه کانى كاوه
شىتىن، كەريم ئەحمد، مىزگىن بەنگۇ و ھەقراز حەسڪى
و ھەرىداون، بەلام زوبىر سالاح بۇ خۇيىشى هۆنزاوه و
ئاوازى بۇ ھەندىك لە گۈرائىيە كانى داناوه.
گۈرائى تە سۆز دايە لە هۆنزاوه و ئاوازى خۇيەتى.
ئەم سىئى دى يەي زوبىر سالاح جياوازى لە گەل ئەوانەي
بىشىءە، ھەمە، كاك خەلات ئەحمدە، شاعەر ھەند

با هوز سینه ماکان ده خروشینی

کازم ئۆز بە فیلمى باھۆز سەرنجى خەلک
بە لای خۆیە و رادەكىشى، چونكە يەكمىن
جارە له فیلمىك دا باس له تىكۈشانى لاوانى
كورد له ئىستەنبۇل بکات.

فیلمى باھۆز لە سالى ٢٠٠٧ مۇھە
كارەكانى تەواو بىبو، بەلام تا ئىستا پىشان
نەدرابۇو، لاوانى باکورى كوردىستان
سەبارەت بەو فیلمە شىتىكىيان بىستېبو، بەلام
ئىستا له سىنەماكىاندا پىشوازى لىندەكەن.

فیلمەكە باس له چىرۆكى تىكۈشانى
دەستەيەك لاو بەناوەكانى " جەمال، رۇزىدا،